

Vlaams
Parlement

vergadering **C73 – WON6**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 5 december 2013

INHOUD

Interpellatie van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen van de vernietiging van de netvergoeding door het Brusselse hof van beroep - 46 (2013-2014)	
Interpellatie van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de uitspraak van het Brusselse hof van beroep met betrekking tot de netvergoeding die eigenaars moeten betalen voor zonnepanelen - 49 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nieuw procedurebesluit Wonen en de gevolgen voor private residentiële ontwikkeling in Vlaanderen - 275 (2013-2014)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Claes tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de stand van zaken van het onderzoek naar de afbetalingsplannen van de energieleveranciers - 350 (2013-2014)	7
Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de (eventueel gedeeltelijke) vrijstelling van de inhaalbeweging een bindend sociaal objectief te realiseren voor sociale huurwoningen, koopwoningen en kavels - 371 (2013-2014)	9
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de termijn voor het afleveren van de nodige stukken voor de verzekering gewaarborgd wonen - 376 (2013-2014)	10
■	

Voorzitter: de heer Jan Penris

Interpellatie van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de gevolgen van de vernietiging van de netvergoeding door het Brusselse hof van beroep - 46 (2013-2014)

Interpellatie van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de uitspraak van het Brusselse hof van beroep met betrekking tot de netvergoeding die eigenaars moeten betalen voor zonnepanelen - 49 (2013-2014)

De heer Jan Penris: Minister, collega's, wie zonnepanelen op zijn dak heeft liggen, moest daar vanaf 1 januari 2013 een netvergoeding voor betalen. Tot dan betaalden enkel verbruikers zonder zonnepanelen een netvergoeding, via de factuur van hun energieleverancier. Wie zonnepanelen plaatste en dankzij zijn terugdraaiende teller een lagere eindfactuur had – soms zelfs 0 kilowattuur –, betaalde tot nu toe bijgevolg minder of zelfs niet mee voor het gebruik van het net. Om deze discriminatie weg te werken, had de federale Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) in overleg met de netbeheerders beslist om ook gezinnen met zonnepanelen een netvergoeding aan te rekenen. De jaarlijkse forfaitaire netvergoeding wordt aangerekend voor alle lokale productie-installaties met een geïnstalleerd vermogen – voor zonnepanelen is dat een maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) van maximaal 10 kilowatt. Bij installaties boven de 10 kilowatt moeten afname en injectie afzonderlijk worden gemeten.

De netvergoeding zal vanaf 1 januari 2013 jaarlijks gefactureerd worden op de factuur van de elektriciteitsleverancier. Op de jaarlijkse factuur die een klant in de loop van 2013 ontvangt, zal de netvergoeding pro rata het aantal dagen in 2013 aangerekend zijn. Bij installaties die pas na 1 januari 2013 in dienst werden genomen, wordt de jaarlijkse forfaitaire netvergoeding vanaf de indienstneming aangerekend. Het bedrag van de netvergoeding verschilt van netgebied tot netgebied. Het gemiddelde bedrag bedraagt 53 euro per kilowatt geïnstalleerd vermogen.

Het Brusselse hof van beroep heeft nu via een vernietigingsarrest de netvergoeding die gezinnen met zonnepanelen moeten betalen, vernietigd. Vlaams minister van Energie Freya Van den Bossche had in augustus nog verontwaardigd gereageerd op het bericht dat stroomleveranciers Electrabel, Eni, Eneco, Essent en EDF Luminus weigerden om de eigenaars van zonnepanelen een netvergoeding aan te rekenen. Minister, u zei dat de leveranciers zich arrogant opstellen en u hebt de netbeheerders, die de netvergoeding uiteindelijk moeten ontvangen, opgeroepen om desnoods gerechtelijke stappen te ondernemen. De netvergoeding moet eigenaars van zonnepanelen laten meebetalen voor hun gebruik van het distributienet. De leveranciers betwisten echter de facturen van de netbeheerders en weigeren te betalen. U eist echter dat de leveranciers de regels onmiddellijk en correct naleven. De Vlaamse netbeheerder Eandis gaf in augustus aan met eventuele stappen te wachten op de uitslag van de gerechtelijke procedure die bij het Brusselse hof van beroep was ingeleid.

De verwachting is dat er nu een ander mechanisme zal worden uitgewerkt, waarbij de eigenaars van zonnepanelen mee gaan betalen voor het gebruik van het stroomnet. De sector van de zonnepaneleninstallateurs is voorstander van een “correct berekende vergoeding voor het gebruik van het net”. De sectorvereniging PV-Vlaanderen wil daarom betrokken worden bij de ontwikkeling van een “billijk alternatief”.

Minister, wat is uw reactie op het arrest en welke beleidsstappen zult u nu met betrekking tot de vernietigde netvergoeding ondernemen?

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, u hebt de problematiek heel uitgebreid en correct geschetst. Ik zal het niet meer allemaal herhalen.

Het Brusselse hof van beroep is duidelijk van oordeel dat eigenaars van zonnepanelen met een nulverbruik voortaan geen netvergoeding meer moeten betalen. Als reactie op deze uitspraak konden we in de berichtgeving vernemen dat u zelf aangaf dat u de steunmaatregelen voor zonnepanelen zou aanpassen indien de netvergoeding verbroken blijft. Dat zou eventueel kunnen gebeuren via de halfjaarlijkse aanpassing en die zou midden volgend jaar zijn, denk ik. Minister, u zou ook beroep kunnen aantekenen en dan zou u de herziening van steunmaatregelen niet meer kunnen doen voor de helft van volgend jaar. Anderzijds zou u ook de verbreking kunnen aanvaarden en meteen sleutelen aan steunmaatregelen. De verklaringen van de sectorvereniging PV-Vlaanderen waren toch wel opmerkelijk omdat zij ook in de pers vermeldden dat groenestroomsteun voor kleine installaties door het wegvallen van de netvergoeding niet meer nodig zou zijn.

Minister, ik zal mijn drie vragen even samenvatten. Ik verneem van u graag welke stappen u zult ondernemen als gevolg van de uitspraak van het hof van beroep.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, het klopt dat het arrest van het hof van beroep de beslissing van de CREG inzake de invoering van de netvergoeding vernietigt. U weet dat die beslissing er is gekomen op de expliciete vraag en wens van de netbeheerders en dat die een breed draagvlak had. Het principe dat ieder die het net gebruikt, bijdraagt voor het gebruik van dat net, is een gezond principe.

Exploitanten van zonnepanelen die gebruik maken van een terugdraaiende teller, moeten geen netvergoeding betalen. De reeds betaalde vergoedingen zullen worden teruggevorderd. Volgens het arrest zijn die netvergoedingen te beschouwen als een nieuw tarief. Om zo'n tarief te kunnen invoeren, is er een goedgekeurde methodologie nodig en de methodologie van de federale overheid is met succes aangevochten en bestaat nu dus niet. Tot 1 juli volgend jaar is de federale overheid en de federale regulator bevoegd voor de tarieven. Dat betekent heel concreet dat ik, of mijn opvolger, of u allen, voor 1 juli niets kunnen doen en dat, als men nog iets wil doen, dat op federaal niveau moet gebeuren. Ik heb onmiddellijk contact genomen met de CREG – ik had dat trouwens al gedaan voor het arrest – om naar hun intenties te vragen. De CREG zegt dat het geen mogelijkheden meer ziet om vlak voor de bevoegdheidsoverdracht nog een nieuwe tariefmethode te ontwikkelen en vindt dat ook niet opportuun. In de praktijk zullen we moeten wachten tot Vlaanderen zelf bevoegd is om een tarief te maken waarbij wij er ons van zouden verzekeren – wanneer het parlement opnieuw is samengesteld en er opnieuw een draagvlak voor is – dat ieder op een rechtvaardige wijze bijdraagt aan de kosten van het net, via een netvergoeding of via een andersoortig tarief.

Nu, het wegvallen van de netvergoeding heeft een impact op de berekening van de steunhoogte voor PV. U weet dat het steunmechanisme voor de recent geplaatste zonnepanelen dynamisch is geworden. In die zin is het inderdaad zo dat, wanneer die netvergoeding wegvalt, het steunniveau zich zesmaandelijks aanpast aan die nieuwe realiteit. Dat betekent dat voor die recenter geïnstalleerde installaties dat wel degelijk een verschil maakt inzake de steun die zij nog zullen ontvangen. Die steun wordt namelijk nul zolang die netvergoeding niet dient te worden betaald.

Voor installaties met een startdatum voor 2013 verandert er niets. Zij blijven de steun krijgen die van toepassing was op het moment dat hun installatie in gebruik is genomen. We hebben ook beslist dat we mensen aan wie in het verleden een bepaald steunniveau beloofd werd, achteraf niet met iets anders zouden confronteren. Dat was niet netjes. Installaties met startdatum vanaf 2013 vallen onder het hervormde steunmechanisme dat voorziet in die halfjaarlijkse aanpassing.

Het is zo dat de steun op 1 februari 2014 wordt geactualiseerd op basis van het VEA-rapport (Vlaams Energieagentschap) dat nu voor publieksconsultatie voorligt. Door het wegvallen van de netvergoeding zal de onrendabele top onder nul dalen. Ook voor nieuwe installaties in dienst genomen vanaf 1 januari 2014 is de bandingfactor al vastgelegd, op basis van het rapport van 30 juni. Die bandingfactor bedraagt 0,268 groenestroomcertificaten per megawattuur. Dat betekent dat bij de eerstvolgende evaluatie voor die specifieke installaties op 30 juni 2014 ook de steun bij ongewijzigde omstandigheden zal wegvallen.

Voor nieuwe installaties ten slotte die zijn ingenomen vanaf 1 juli 2014 wordt de bandingfactor nog berekend in het VEA-rapport dat momenteel voor consultatie voorligt. Ook daar zal de steun door het wegvallen van de netvergoeding onder nul dalen.

Bij de meeste installaties gebeurt dat al zeer snel, bij een aantal installaties gebeurt het zes maanden later omdat die bandingfactor al was berekend. U ziet dat het nieuwere en dynamische systeem er wel voor zorgt dat er een snelle correctie is op uw subsidieniveaus. Het had ook een correctie omhoog kunnen zijn, maar het is er nu een omlaag omdat er een kost wegvalt voor de mensen met zonnepanelen.

Concreet betekent het inderdaad dat, zolang die netvergoeding er niet is, de installatie van zonnepanelen rendabel is zonder overheidssteun. Het betekent echter ook dat, wanneer Vlaanderen zijn nieuwe richtsnoeren maakt na 1 juli 2014 voor de nieuwe tarieven, het vanzelfsprekend niet uitgesloten is dat op een bepaald moment in de tijd er opnieuw een subsidie wordt toegekend en er groenestroomcertificaten worden toegekend aan mensen met zonnepanelen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, uw antwoord is wel duidelijk, maar ik kan het niet helemaal rijmen met wat ik in de krant las. Men heeft u nadien gevraagd wat u ervan dacht. U gaf toen aan dat u het steunmechanisme zelf wilde aanpassen als gevolg van die uitspraak. Of moet ik dat anders interpreteren?

Minister Freya Van den Bossche: Voor alle duidelijkheid: het steunniveau wordt aangepast aan de gewijzigde omstandigheden, maar het mechanisme niet, omdat dat mechanisme zelf dynamisch is.

De voorzitter: De interpellaties zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gwenny De Vroe tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nieuw procedurebesluit Wonen en de gevolgen voor private residentiële ontwikkeling in Vlaanderen - 275 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, ik heb kennisgenomen van uw voornemen om enkele opmerkelijke bepalingen op te nemen in het nieuwe procedurebesluit Wonen, waarin nieuwe spelregels worden voorgesteld die nefast kunnen uitvallen voor de private residentiële ontwikkeling in Vlaanderen. Meer bepaald zouden alle projecten die principieel onder het toepassingsgebied vallen van het Grond- en Pandendecreet, vanaf 1 januari 2014 verplicht voorafgaand moeten worden aangemeld aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Ik heb het dan bijvoorbeeld over projecten vanaf tien woningen, tien loten en vijftig appartementen.

Daarbij moeten ook gegevens worden overgemaakt over de wijze waarop de private actoren hun projecten kunnen financieren, zelfs als er geen beroep wordt gedaan op overheidssteun.

Bovendien moet dat verplicht voorafgaandelijk worden besproken tijdens een woonoverleg dat niet de private actoren, maar de gemeenten kunnen initiëren. Het laat zich raden dat de sector vreest voor vertragingen, blokkeringen, kostenverhogingen en minder tewerkstelling.

Het is dan ook een beetje cynisch dat uitgerekend de omstreden bepalingen in dit nieuwe procedurebesluit tot stand gekomen zijn zonder – dat heeft men mij toch zo gemeld – overleg met de sector. Dat lijkt sterk op twee maten en twee gewichten. Minister, ik ben dan ook benieuwd wat uw antwoord daarover zal zijn.

De procedure is opmerkelijk omdat er een akkoord was ter gelegenheid van het Vlaamse Bouwoverlegcomité van 30 mei 2013 om geen wijzigingen meer aan te brengen aan het decreet Grond- en Pandenbeleid tot er een grondige evaluatie van dit decreet zou komen.

Minister, waarom stelt u nieuwe spelregels voor die nefast zouden zijn voor de private residentiële ontwikkeling in Vlaanderen?

Waarom stelt u als voorwaarde dat er een woonoverleg moet komen dat de private actoren zelf niet kunnen organiseren, maar stelt u de nieuwe bepalingen wel op in een besluit waarbij er geen overleg plaatsvindt met de sector zelf? Bent u ertoe bereid alsnog overleg te plegen met de sector?

Hoe verhouden die nieuwe bepalingen in het procedurebesluit Wonen zich tegenover het engagement om geen wijzigingen aan te brengen aan het decreet Grond- en Pandenbeleid tot er een grondige evaluatie zou komen van dit decreet? Blijft u bij uw voornemen om de nieuwe bepalingen van kracht te laten worden vanaf 1 januari 2014?

Wat zijn de gevolgen inzake vertraging en blokkering van projecten enerzijds en het verstoren van de marktwerking op onze nochtans krappe woonmarkt anderzijds?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, we hebben in deze commissie reeds meermaals gevraagd om in verband met sociale woningen en sociale woonprojecten voor een goede doorstroming te zorgen. Reeds in het begin van deze legislatuur hebben verschillende partijen opgemerkt dat de administratieve behandeling zeer traag verliep en dat pas na lange tijd de eerste steen kon worden gelegd om een sociaal woonproject tot stand te brengen.

Naar aanleiding daarvan is een nieuw procedurebesluit genomen. Dit besluit is bedoeld om stappen vooruit te zetten. We hopen dat met de uitwerking van dit procedurebesluit, naast de stappen die moeten worden gezet, een versnelling van de projecten tot stand zal worden gebracht. Mijn fractie is dan ook blij met het procedurebesluit. Het is echter belangrijk elk procedurebesluit tijdig te monitoren. We moeten zien of het effectief tot een versnelling leidt. Het resultaat op de werkvloer moet ook het resultaat zijn dat we beogen, namelijk een versnelling van de projecten.

We zijn tevreden, maar ik wil toch ook op de bemerkingen van mevrouw De Vroe ingaan. Ik vermoed dat er misschien wat te weinig overleg is gepleegd. Enkel de minister kan daar een antwoord op geven. We vinden het goed dat er na bepaalde tijd een evaluatie plaatsvindt. We kunnen ons immers niet van de indruk ontdoen dat veel steden en gemeenten nog steeds niet staan te springen om sociale woonprojecten te realiseren en om het sociaal objectief, dat in het decreet is en blijft vastgelegd, te halen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de hele vraag om uitleg van mevrouw De Vroe is in feite gebaseerd op een initieel ontwerp dat de eindversie niet heeft gehaald. Ik heb twee weken geleden, tijdens de bespreking van de beleidsbrief, hierover een aantal vragen gekregen. De opmerkingen van mevrouw De Vroe zijn niet langer actueel. Er is overleg gepleegd. We zijn aan zowat alle opmerkingen van de sector tegemoet gekomen.

Het lokaal woonoverleg is niet nieuw. Het betreft een wijziging van de bestaande situatie in de oude regelgeving die nu door nieuwe regelgeving is vervangen. Er is zeker geen sprake van bijkomende lasten. Zoals mevrouw Coppé heeft aangehaald, is het eenvoudigweg zo dat het procedurebesluit de procedure aanzienlijk vereenvoudigt en transparanter maakt. We hopen de realisatietermijn hierdoor te versnellen. We moeten dat monitoren. Het initieel ontwerp, dat voor de private bouwondernemingen redelijk wat administratieve lasten zou hebben veroorzaakt, heeft het niet gehaald.

Mevrouw De Vroe, ik vind de opmerkingen van de sector op de meeste vlakken steekhoudend. Indien u nogmaals bij de sector te rade zou gaan, zou u allicht te horen krijgen dat de beslissing aanzienlijk is bijgestuurd. Ideaal zal de sector het allicht nooit vinden.

Ik wil hier niet te zeer in detail op dit alles ingaan. De wijze waarop we met de sociale lasten van de private bouwfirma's omgaan, staat voorlopig op pauze. Zoals u weet, heeft het Grondwettelijk Hof de socialelastenregeling in een arrest vernietigd. Het Grondwettelijk Hof zal het arrest wat bijschaven om te verduidelijken wat de specifieke gevolgen zijn. Het is mogelijk dat we het hele procedurebesluit op basis van het arrest van het Grondwettelijk Hof zullen moeten herzien. We moeten op de definitieve arresten wachten. Dan zullen we weten in welke zin we het procedurebesluit misschien moeten aanpassen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Het klopt dat ik deze vraag om uitleg al een tijdje geleden heb ingediend. Aangezien ik geen vast lid van deze commissie ben, heb ik de besprekingen van de beleidsbrief niet bijgewoond.

Ik zal zeker nog eens te rade gaan bij de sector en bij de mensen die me hierover hebben aangesproken. Aangezien ik zelf ook in die sector actief ben, kom ik hier dagelijks mee in aanraking. Ik zal dit zeker doen en ik zal het dossier blijven opvolgen.

Wat de vertragingen betreft, ga ik er uiteraard van uit dat we, in tegenstelling tot vertragingen, blokkeringen en kostenverhogingen, tot versnellingen kunnen komen. Dat is de reden waarom ik hier mijn bezorgdheid wil uiten. Dat is wat de sector echt nodig heeft. Het moet mogelijk worden al die zaken sneller te realiseren.

Wat de opmerking van mevrouw Coppé betreft, kan ik meedelen dat we zeker ook voorstander van een betere doorstroming zijn. Op dat vlak zitten we zeker op dezelfde golflengte.

Ik zal het dossier, samen met de sector, verder opvolgen. Indien ik nog verdere vragen zou hebben, zal ik graag opnieuw even naar deze commissie komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Claes tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de stand van zaken van het onderzoek naar de afbetalingsplannen van de energieleveranciers - 350 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Voorzitter, in juni van elk jaar publiceert de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) een rapport met de statistieken betreffende de energiearmoede. Het laatste rapport dateert van juni 2013 en is hier al besproken.

In dat laatste rapport concludeert de VREG dat de cijfers van de netbeheerders in 2012 vooral een stagnatie tot een licht positieve evolutie vertonen. Het aantal afgesloten klanten en het aantal klanten dat een beroep moet doen op de distributienetbeheerder als sociale leverancier,

is licht gedaald. Dit is natuurlijk goed nieuws. Het gaat hier immers om dure elektriciteit. Het aantal budgetmeterklanten voor elektriciteit is gestagneerd. Het aantal budgetmeterklanten voor aardgas en het aantal naakte budgetmeters is licht gestegen.

De cijfergegevens met betrekking tot de leveranciers zijn iets minder positief. In 2012 waren er 7 procent meer ingebrekestellingen dan in 2011. Er zijn tevens meer gasklanten gedropt. Verder zijn ook 7 procent meer afbetalingsplannen opgesteld. Bijna 40 procent van de ongeveer 106.000 gezinnen met een lopend afbetalingsplan heeft de afspraken niet nageleefd. Dit is natuurlijk zeer veel. De gemiddelde uitstaande schuld op het ogenblik dat het afbetalingsplan werd aangegaan, bedroeg maar liefst 877 euro. De gemiddelde maandelijks af te lossen schijf bedraagt 143 euro.

Een verklaring voor deze cijfers kan mogelijk gevonden worden in het feit dat de leveranciers meer betaalplannen toestaan of dat de kleinere leveranciers door de hogere switchgraad nu ook meer geconfronteerd worden met wanbetalers. De kleinere leveranciers hebben wellicht ook nog geen uitgebreid intern preventief beleid wat wanbetaling betreft. Electrabel heeft dat bijvoorbeeld wel.

Voor de kleine leveranciers, Lampiris en Nuon, droppen relatief meer klanten. Bij Lampiris bleek dat het bij 80 procent van de contracten die werden stopgezet, ging om een verbintenis die nog maar een jaar liep. Het ging dus om recente elektriciteitscontracten. Nuon, met een marktaandeel van bijna 10 procent, had een aandeel van bijna 17 procent van alle gedumpte klanten.

De oorzaak voor de hogere dropcijfers bij de kleinere leveranciers zou ook kunnen worden gevonden in mogelijk onrealistische afbetalingsplannen. Die problematiek kwam al aan bod bij de evaluatie van de sociale openbaardienstverplichtingen. Ook bij de bespreking van de beleidsbrief vorig jaar vroeg ik al hoe het nu precies zat met de onrealistische afbetalingsplannen.

Naar aanleiding van dat laatste rapport van de VREG herhaalde u nogmaals dat u onderzoek zou laten verrichten naar die afbetalingsplannen en indien nodig zou ingrijpen om de afbetalingsplannen meer te stroomlijnen. Vorig jaar hebt u ook aangegeven dat het probleem mogelijk oplosbaar was door het consumentenakkoord. Ik heb dat consumentenakkoord afgewacht om mijn vraag te stellen. Over het stroomlijnen van afbetalingsplannen vind ik echter niets terug in het hernieuwde consumentenakkoord.

Minister, is het onderzoek naar de afbetalingsplannen al afgerond? Wat zijn de resultaten van het onderzoek? Is er bij bepaalde leveranciers effectief meer sprake van onrealistische betaalplannen? Zo ja, bij welke? Zult u stappen ondernemen om de betaalplannen beter te stroomlijnen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De VREG is zo goed als klaar met het rapport. Zij hadden een eerste versie bezorgd, maar die versie is niet helemaal af in die zin dat er nog een update van de benchmark nodig is. In Wallonië is de situatie immers veranderd. We hebben extra cijfers gevraagd. Het rapport zal op korte termijn klaar zijn. Het is nu al vrij lijvig. Men vergelijkt de situatie hier met die in andere landen en andere gewesten en met die in andere sectoren zoals telecom en water. Ook is er input gevraagd van de welzijnssector via samenlevingsopbouw, de OCMW's, het Vlaams Centrum Schuldenlast. We proberen ook het profiel helemaal in kaart te brengen van de persoon met schulden.

Het is dus nog te vroeg om op gedetailleerde resultaten in te gaan omdat ik het definitieve rapport nog niet heb ontvangen. Wat ik wel weet, is dat we zullen moeten streven naar convergentie in de aanpak tussen leveranciers. Die convergentie moet gaan in de richting van een hoog niveau van bescherming. Afbetalingsplannen moeten dus realistisch zijn.

Vraag is hoe we dat doen. Er zijn twee manieren. In een aantal landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, wordt er met 'soft law' gewerkt, met richtlijnen. We zouden in overleg kunnen

gaan met de leveranciers en richtlijnen kunnen publiceren via de VREG over de wijze waarop er minimale standaarden moeten worden gerespecteerd voor de behandeling van mensen met energieschulden. Als de leveranciers daar eerder positief op reageren, kan dat een snelle en efficiënte manier zijn om resultaat te boeken. Als dat niet zo is, dan zullen wij regulerend moeten optreden, mogelijk decretaal. U hebt gelijk, mevrouw Claes, dat dit niet in het consumentenakkoord staat.

De kortste weg naar resultaat zou kunnen zijn overleg en richtlijnen publiceren via de VREG. Ik ben daar absoluut toe bereid. Op meer gedetailleerde feedback van het onderzoek is het nog even wachten alvorens we die keuze maken. We moeten ook even de situatie in kaart kunnen brengen voor we die keuze maken. De VREG ziet echter zeker heil in de aanpak via richtlijnen. Daarbij wil ik al zeer duidelijk stellen dat als die aanpak niet slaagt, de overheid niet zal aarzelen om een aantal zaken op te leggen. Dat is de stand van zaken, waarbij het nog iets te vroeg is voor definitieve antwoorden.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: We moeten inderdaad het rapport van de VREG niet afwachten. Wij weten al twee jaar dat afbetalingsplannen vaak onrealistisch zijn omdat zij op een te korte termijn moeten worden uitgevoerd. Daar wint niemand bij. Ik heb bij ons OCMW zo'n onrealistisch afbetalingsplan opgevraagd. Daaruit blijkt dat mensen tot 200 euro per maand moeten afbetalen. Dan weet men als leverancier al op voorhand dat men zijn geld niet zal krijgen. Bijkomend probleem is dat als men een maand stopt met betalen, men onmiddellijk een ingebrekestelling krijgt voor het resterend bedrag van de schuld. Er komt dus geen extra verwittiging. Daardoor komen die mensen nog meer in de problemen. Wat die onrealistische afbetalingsplannen betreft, moeten er zo snel mogelijk richtlijnen komen. We moeten zelf anticiperen en niet wachten op het rapport van de VREG.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de (eventueel gedeeltelijke) vrijstelling van de inhaalbeweging een bindend sociaal objectief te realiseren voor sociale huurwoningen, koopwoningen en kavels - 371 (2013-2014)

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Het decreet Grond- en Pandenbeleid van 27 maart 2009 legt de provincies en gemeenten een bindend sociaal objectief op inzake sociale huurwoningen, koopwoningen en kavels, te realiseren tegen 2020. Het decreet stelt ook dat de Vlaamse Regering de gemeenten kan vrijstellen van deze inhaalbeweging wanneer zij in een wetenschappelijk dossier kunnen aantonen dat aan een van de in artikel 4.1.4, paragraaf 2, derde lid, beschreven voorwaarden wordt voldaan.

Gemeenten die een dossier hebben ingediend, vernemen dat het dossier pas kan worden behandeld wanneer een uitvoeringsbesluit zal worden genomen door de Vlaamse Regering. Het uitblijven van een dergelijk besluit leidt tot rechtsonzekerheid, en is ook geen goede zaak voor het decreet Grond- en Pandenbeleid zelf.

Mijn vraag is dan ook binnen welke termijn lokale besturen die een vrijstellingsdossier hebben ingediend, duidelijkheid zullen verkrijgen over het bindend sociaal objectief. Mijn vraag betreft dus de stand van zaken van het uitvoeringsbesluit of de uitvoeringsbesluiten.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, collega's, uw vraag heeft betrekking op gemeenten die volgens de nulmeting een sociaal huuraanbod van minder dan 3 procent van het totale aantal huishoudens hebben. Die gemeenten moeten, naast de reguliere inspanningen inzake het aanbieden van sociale huurwoningen, in de periode 2013-2015 een bijkomende inhaalbeweging uitvoeren.

De doelstellingen van de reguliere inspanningen moeten worden gerealiseerd tegen 31 december 2023, die van de inhaalbeweging tegen 31 december 2025. De vrijstelling waarover u het hebt, betreft enkel de inhaalbeweging. Het is juist dat het decreet in de mogelijkheid voorziet dat de Vlaamse Regering gemeenten vrijstelt van die inhaalbeweging, maar de criteria moeten worden uitgewerkt en in een uitvoeringsbesluit worden opgenomen.

Aangezien er geen uitvoeringsbesluit is, is het vandaag dus niet mogelijk om gemeenten van de verplichting vrij te stellen. De discussie of dit uitvoeringsbesluit er al dan niet moet komen, wens ik te koppelen aan de evaluatie van het decreet, die momenteel loopt. In 2014 voert Wonen-Vlaanderen opnieuw een voortgangstoets uit. De resultaten van die voortgangstoets worden opgenomen in het globale evaluatierapport dat volgend jaar aan het Vlaams Parlement zal worden bezorgd. Op basis van dat rapport zal ik – of mijn opvolger – een beslissing nemen over de eventuele bijsturing van de specifieke inhaalbeweging voor sociale huurwoningen. Het lijkt mij alleszins zinvol om die evaluatie af te wachten alvorens eventuele wijzigingen aan te brengen.

De heer Dirk de Kort: Ik dank u voor het antwoord. Het is duidelijk dat de inhaalbeweging slechts tegen 2025 moet worden gerealiseerd. Toch is het zo dat de gemeenten die dat moeten doen, tijdig een planning moeten kunnen opstellen, met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Ik dring er daarom op aan om het uitvoeringsbesluit tijdig uit te vaardigen, en niet te wachten tot de evaluatie van het decreet er is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de termijn voor het afleveren van de nodige stukken voor de verzekering gewaarborgd wonen - 376 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, minister, collega's, uit antwoorden op schriftelijke vragen van mezelf blijkt dat de promotiecampagnes ten gunste van de verzekering gewaarborgd wonen onmiskenbaar een effect hebben gehad: het aantal aanvragen steeg van 5964 in 2011 naar 7075 in 2012. U vermeldde die cijfers ook bij de bespreking van de beleidsbrief.

Iemand die een aanvraag wenst in te dienen voor de verzekering gewaarborgd inkomen, heeft één jaar de tijd om dit te doen, vanaf de datum van de eerste kapitaalsopname van de lening. Voor de aanvraag moeten een viertal documenten worden ingevuld en afgeleverd: de eerste twee door de aanvrager zelf, het derde door de werkgever wanneer het over een loon- en weddetrekkende gaat of door de sociale verzekeringskas voor zelfstandigen, het laatste door de kredietverstrekende instelling.

De voornaamste reden voor een weigering blijkt het te laat indienen van de aanvraag te zijn. Dat is toch wel merkwaardig, want men beschikt over een ruime periode – van één jaar – om een aanvraag in te dienen, vanaf het moment dat de kredietverstrekker de volledige som dan wel een eerste deel ervan heeft betaald. Veralgemeend is men geneigd te concluderen dat ondanks, of misschien zelfs precies vanwege, het feit dat deze verzekering gratis is, de potentieel gerechtigden er te nonchalant mee omgaan of de voordelen ervan te laag

inschatten. Ten onrechte, en dan denk ik aan drama's zoals Ford, of aan wat bij Volvo in het verleden is gebeurd, toen heel veel ontslagen vielen.

Maar is dat wel de enige of de voornaamste oorzaak? Ik vang signalen op dat het soms meer dan vier maanden duurt alvorens de aanvragers de nodige stukken ingevuld van hun kredietverstrekker terugkrijgen. Kunt u dat bevestigen? Het frappante hierbij is dat het dan ook nog zou gaan om gesubsidieerde sociale leningen. Mocht deze informatie juist zijn, dan is dat wel heel betreuenswaardig. Een dergelijk lange behandelingstermijn – gesteld dat wij die als 'lang' mogen opvatten – kan er ook toe leiden dat de aanvraag misschien wel tijdig kan worden ingediend, maar dat de arbeids- of de arbeidsgeschiktheidsituatie van de aanvrager in de loop van dat jaar dermate is gewijzigd dat verdere behandeling van de aanvraag zinloos is geworden.

Ik wil u daarover enkele vragen voorleggen, want een verzekering gewaarborgd inkomen is een heel zinvol instrument, zeker in economisch onzekere tijden. Hebt u informatie over het oplopen van de behandelingstermijn van de hypothecaire verklaring door de kredietverstrekkers? Is dat een algemeen voorkomend probleem, of eerder een zaak van enkele kredietverstrekkers? Kunt u deze informatie bevestigen? Wat zijn de oorzaken?

Denkt u dat de normale termijn voor het invullen en afleveren van de verklaring van de hypothecaire kredietverstrekker, namelijk een jaar, voldoende is? Moeten we die termijn verlengen, of net inkorten? Wat gebeurt er als een vraag geweigerd wordt ingevolge een onredelijke behandelingstermijn bij de betrokken financiële instelling? Het is daar immers dat het schoentje knelt, en niet bij de Vlaamse overheid zelf. Kan de aanvrager van zo'n verzekering dan ook bepaalde rechten laten gelden?

Men moet vaststellen dat het aantal vragen stijgt, maar dat het percentage van de totale jaarlijkse productie aan hypothecaire leningen in de praktijk niet stijgt. Welke groeimarge is er nog in dat bereik? Overweegt u nog bijkomende maatregelen om dat verder uit te breiden?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Tussen 1 januari en 26 november van dit jaar zijn er 12.365 aanvragen ontvangen. De informatiecampagnes en de verschillende samenwerkingsinitiatieven met de banksector, de notarissen en de verstrekkers van sociale leningen hebben voor een historisch hoog aantal aanvragen gezorgd. Het gaat om een verdubbeling op maandbasis.

Het was mij helemaal niet bekend dat er kredietinstellingen zouden zijn die moeilijkheden ondervinden om de hypothecaire verklaring tijdig af te leveren. Het gaat overigens om een heel eenvoudig document, waarvan de tijdige aflevering in principe niet voor problemen zou mogen zorgen. In de cijfers zien we ook geen toename van het aantal weigeringen. Verhoudingsgewijs is er zelfs sprake van een daling van het aantal weigeringen van 15 procent in 2010 naar 12 procent in 2013.

KBC bijvoorbeeld heeft een document dat er automatisch binnen de maand uitrolt, en bezorgt dat dan aan de kredietnemer. Het is dus zeer eenvoudig te regelen. Het verbaast mij dan ook dat er banken zijn die dat niet doen en er zelfs niet in slagen om dat binnen een jaar te doen. Ik denk dat dat dan te wijten is aan een ernstige vorm van gebrekkige organisatie ter plaatse, waarvan ik zou durven te vermoeden dat het veeleer om individuele gevallen gaat dan om een trend, omdat we er zelf ook nog niet over hebben gehoord.

In principe is in de regelgeving bepaald dat men binnen het jaar vanaf de eerste kapitaalsopname de indiening moet hebben geregeld. Dat maakt integraal deel uit van de voorwaarden die de verzekeringsmaatschappij met ons als overheid overeen is gekomen. Als de aanvrager kan aantonen dat er sprake is van een onredelijke behandelingstermijn bij de bank, heeft die nog altijd recht op die verzekering. Hij moet dan wel met stukken kunnen aantonen dat hij de aanvraag op tijd heeft gedaan en dat het bij de bank te lang is blijven liggen.

Uw vraag hoe groot het bereik van die leningen is, is heel moeilijk te beantwoorden. Aan de ene kant vind ik het bemoedigend dat in een tijd waarin er minder leningen worden verstrekt, er toch veel meer verzekeringen worden gegeven en er ook minder verzekeringen worden geweigerd. Maar om echt te beoordelen hoe groot het bereik statistisch is, zouden we niet enkel moeten weten hoeveel leningen en verzekeringen er worden afgesloten, maar ook voor welke prijs de woningen verkocht zijn waarvoor die leningen worden afgesloten. Men komt immers niet voor elke lening in aanmerking voor de verzekering. Die gegevens zijn helaas niet beschikbaar op gewestelijk niveau. Dat kan ik dus niet berekenen.

Ik kan enkel vaststellen dat, hoewel er minder leningen worden toegekend, er toch veel meer verzekeringen zijn en dat er minder aanvragen worden geweigerd bij de dossiers die worden ingediend. Maar ik kan helaas niet becijferen een hoeveelste deel van de mensen die er in de feiten recht op hebben, ook werkelijk die verzekering aanvraagt.

Ik denk dat ik daarmee op al uw vragen een antwoord heb gegeven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■